سەرۆك وەزیران: پرۆژەی ڕێگای گەشەپەدان ڕێوەکی گەورەی ئابوورییە کە بەندەری فاو لە ڕێگەی تورکیاوە بە ئەوروپاوە دەبەستێتەوە

سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران محەمەد شیاع سودانی، تەئکیدیکردەوە: کە پرۆژەی ڕێگای گەشەپەدان ڕێوەکی گەورەی ئابوورییە کە بەندەری فاو لە ڕێگەی تورکیاوە بە ئەوروپاوە دەبەستێتەوە.

نوسینگەی ڕاگەیاندنی سەرۆك وەزیران لە بەیاننامەیەکدا ڕایگەیاند : سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران محەمەد شیاع سودانی، ئامادەی سیمینارەك بوو، کە لە پەراوێزی سەردانە فەرمییەکەی بە هەندەرانەوە و بە ئامادەبوونی کەمەك بازرگان و نوێنەری 40 کەمپانیای هەندەرانی بەڕێوەچوو.

بەپێی بەیاننامەکە سەرۆك وەزیران، ئاماژەی بە پەیوەندییە دووقۆڵییەکان لەگەڵ هەندەرانەوە و خواستی پەرەپەدانیان کرد، بەتایبەتی لە ڕووی ئابوورییەوە، و جەختیشیکردەوە: کە عێراق ئەمڕۆ بە دەخی بوژانەوەدا تەدەپەڕێت، لە ئاستی جیاجیاکاندا، دوای تێپەڕاندنی قۆناغی شەڕی داعش، کە گەلی عێراق سەرکەوتنی بەدەستهێنا، بە پاڵپشتی کەمەگەی نوودووەتی و هەنداش لەنێو ئەو وڵاتانەدا بوو کە پاڵپشتی ئەم هەوڵانەیان کرد.

ئاشکراشیکرد: لەژێر ڕۆشنایی ئامادەیی و کارامەیی دەزگا ئەمنییەکانی عێراق، داوامان لە هاوپەیمانی نوودووەتی کرد کەتایی بە ئەرکەکانی لە عێراق بهێنێت کە 10 ساڵی خایاند، و وتیشی: حکومەت ئەولەویەتی هەیە، لەوانە چاکسازی لە ئابووری عێراق و ناتوانین بە تەنها بەردەوام بین لە پشتبەستن

بە داهاتی نەوت.

رونیشیکردەوە: ئەمە لەسەر دوو ڕێگا دەبێت: یەکەمیان بەدیهێنانی چاکسازییە لە کەرتە جیاوازەکانی ئابوری و بانکی و دارایی و وەبەرهێنانی غاز، ئەوی تریان جێبەجێکردنی ئەو پێڤانەیە کە هەڵی کار دەخسێنن و پێداویستیەکانمان بە خزمەتگوزاری و کاڵا پێبکەنەوە، و وتیشی: عێراق ساڵانە بە بەهای دۆورو بەری 70 ملیار دۆلار کاڵا هاوردە دەکات، لەگەڵ هەندەش ساڵانە بە بەهای نزیکەی 500 ملیۆن دۆلار هاوردەمان هەیە.

راشیگەیاند: ئەمە دەستمان بە بەرنامەیەك کرد بە بەکارهێنانی ئاو بە شێوەیەکی گونجاو، لە ژێر ڕۆشنایی ئەو بارودۆخەی کە ناوچەکە و جیهان بەدەستیەوە دەناڵێنن، و تیشی: ئەمە پاڵپشتی جووتیارانمان کرد لە بەدەستهێنانی سیستەمی ئاودێری هاوچەرخ، هەوێش دەدەین وەبەرهێنان لە ئەزموونی سەرکەوتووی هەندا بکەین بە ووبەووبوونەوەی کەمی ئاو لە عێراق.

جێختیشیکردەوە: یەکەك لە دەرئەنجامەکانی کەبوونەوەکە لەگەڵ حکومەتی هەندا پێکهێنانی ئەنجومەنی هاوکاری نێوان عێراق و هەندایە، بە بەدواداچوون بە سەرجەم دەسیەکان بە لیژنەی کشتوکاڵ و ئاویشەوە.

تێئکیدیشیکردەوە: کە سەرکەوتوو بووین لە پەسەندکردنی بودجەی سە ساڵە، کە پێیامی سەقامگیرییە لە جێبەجێکردنی پڕۆژەکان بەبە دواکەوتن، و وتیشی: سندوقی عێراق بە گەشەپەدان لەگەڵ کەرتی تایبەت خەریکی جێبەجێکردنی پڕۆژەکان دەبێت دوور لە حکومەت، کە ئەوی ئەوان پلان و ڕێکخستن دەبێت، حکومەت، بە یەکەمجار، گەرەنتی سەروەری دەداتە کەرتی تایبەت تا 85٪ بە هەر پڕۆژەیەك کە جێبەجێ دەکرێت.

ئاشکراشیکرد: ئەمە پێویستمان بە کەمەك کارگە هەیە کە کەرەستەی بیناسازی بە شارە نوێکان دابین بکەن، و وەبەرهێنان لە سەرچاوە سروشتییەکاندا بکەن، و وتیشی: عێراق پرۆژەی ڕێگای گەشەپەدانی پەسند کرد، کە ئەوەی گەورەی ئابوورییە کە بەندەری گەورەی فاو بە ئەوروپا لە ڕێگەی تورکیاوە دەبەستێتەوە، تا دێگاتە بەندەری ڕێتەردام.

رونیشیکردەوە: ڕێگای گەشەپەدان کات و تێچووی گواستنەوە کەم دەکاتەوە هەی ئاسنینی بە وەستان لەخەدەگرێت، و بەندەری گراند فاوی گەورە لە ناوەاستی ساڵی 2025دا دەکرێتەوە، یەکەك لە کەشتییەکانیش بە شێوەیەکی ئەزموونی لە یەکەك لە پێنج جێگاکەی لەنگەری گرتووە.

سەرەك وەزیران راشیگەیاند: ئەمە ڕەشنووسی یاسای هەموارکردنی ئابووریمان پێشکەشکرد، کە ژینگەیەکی سەرنجڕاکێش بە کەرتی تایبەت دەخسێنێت، و ڕێگە بە ڕێژەی خاوەندارێتی کەمپانیای بیانی تا 100% دەدات، و وتیشی: دەستمان کردووە بە چاکسازییەکی ڕیشەیی لە کەرتی دارایی و بانکی، و ڕووشوێنەکانی پێویست بە پابەندبوون بە ستاندارد جیهانییەکان لە گواستنەوەی دارایيدا، و بانکە نوودەوەتی و عەربییەکانیش دەستیان کرد بە کردنەوەی لقەکانیان لە عێراق.

جێختیشیکردەوە: لە ئەستادا سەرجەم نێتەوەکان لە عێراق کار دەکەن، لەسەر ئاستی یەکێتی ئەوروپاش

کەمپانیای فەرەنسی و ئیتاڵی و ئەڵمانی و ئیسپانی و نەمسایی هەیە، هەروەها کەمپانیای ئاسیا و عەرەبی و وڵاتانی ناوچەکەش بونیان هەیە، و وتیشی: ئیرادە و کردار لەسەر هەموو ئاستەکانی دامودەزگاکانی دەوڵەتی عەراق هەیە، بەمەبەستی هەنگاونان بەرەو واقیعێکی باشتر.